

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ ΚΑΙ Τῇ ΕΛΒΕΤΙΑ

ὑπὸ τοῦ κ. ÉMILE DE LA VÉLEYE

Διασαφηνίζων τὰς σήμερον ἀναγκαινομένας δυσχερείας ἐν τῇ κοινοβουλευτικῇ παλιτεύματι, πρὸ τίνος ὑπέδειξα¹ ὅτι τὸ κυβερνητικὸν τοῦτο εἶδος πανταχοῦ διεγείρει, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κοιτίδι αὐτοῦ, τῇ Ἀγγλίᾳ, διαφορὰς ἐπαυξανομένας καθ' ὅσον τὸ δικαίωμα τῆς ψηφοφορίας ἐκτείνεται εἰς μείζονα ἀριθμὸν πολιτῶν. Ἀλλὰ δεόν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος, ἡ προνομία καὶ ἡ δόξα τῶν ἐλευθέρων λαῶν, προώρισται νὰ ἐκφρασθῇ ἐνώπιον τῶν ἀκαταμάχητων τῆς δημοκρατίας προόδων; ἄρα γε οὐχ ὑπάρχουσι μέτρα τινὰ δυνάμενα νὰ χορηγήσωσιν αὐτῷ, καὶ ἐν δημοκρατουμένῃ πολιτείᾳ, τὴν ἐδραιότητα καὶ τὴν πρόνοιαν, ὧν ἡ ἔλλειψις φαίνεται καθιστῶσα αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀκατάλληλον ὅπως διέπῃ τὴν τύχην τῶν κρατῶν, ἅτινα εὐρίσκονται περιπεπλεγμένα εἰς τὰς πολυπληθεῖς καὶ φοβερὰς πείρας τῆς παρούσης ἐποχῆς; Τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα, ὑπερ ἐπεθύμουν νὰ διευκρινήσω, πειρώμενος οὕτω ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἣν τόσον καλῶς ἐξέθηκεν ὁ K. V. Cherbuliez ὡς πρὸς τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν σύγγραμμα τοῦ sir Henry Maine «ὅποιους θεσμοὺς ἡ δημοκρατία ὀφείλει νὰ προτιμήσῃ ἵνα μὴ ἀνατραπῇ πρὸς ὁμῆρας κλίνει, καὶ τί ποιητέον ἵνα κατευθύνῃ αὐτὴ ἐαυτήν;». Δὲν θὰ εἶναι ἀδιάφορον τὸ νὰ ἴδωμεν τίνι τρόπῳ δύο δημοκρατίαι, ἐνθα ὁ δῆμος ἔχει τὸ κράτος καὶ ἐν τοῖς κοινωνικοῖς θεσμοῖς καὶ ἐν ταῖς πολιτικαῖς θεσμοθεσίαις κατὰ τελειότερον βαθμὸν ἢ ἐν Γαλλίᾳ, — ἦτοι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Ἑλβετία — κατώρθωσαν ν' ἀποφύγωσιν ἀτοπήματά τινα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, οὐχὶ ὅμως, καὶ τοῦτο ἀληθές, χωρὶς νὰ προκαλέσωσιν ἄλλα.

§ 1. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἡ Ἑλβετία εἰσὶ δημοκρατούμεναι δημοκρατίαι ὡς ἡ Γαλλία· ἀλλὰ τὸ κυβερνητικὸν σύστημα τοῦ

¹ Ἐν τῇ Revue des Deux Mondes τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1884.

διαφέρει ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις πολιτείαις. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ διεύθυνσις τῶν δημοσίων σχεδὸν ἐντελῶς περιήλθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, καὶ ἐν μέσῳ διηνεκῶν ὑπουργικῶν μεταβολῶν τὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὁσημέραι πλείοτερον μηδενίζονται· ἀπ' ἐναντίας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἡ εἰσήγησις καὶ ἡ νομοθέτησις βαθμὴδὸν ἀφηρεύθησαν ἀπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως (Congrès), καὶ μετέβησαν εἰς χεῖρας τῶν τοῦ κοινοβουλίου ἐπιτροπῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς, ὥστε τοιούτῳ τῷ τρόπῳ ἐθεμελιώθη κυβέρνησις λίαν αὐτεξούσιος, κρυφία, καὶ ἥς ἡ λειτουργία διαφεύγει τὰ ὄμματα οὐχὶ μόνον τῶν ξένων, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ. Ἐν Ἑλβετίᾳ δι' ὅλως ἀντιθέτου ὁδοῦ ἡ νομοθετικὴ δύναμις ἐκτελεῖται σήμερον ἀνεκκλήτως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, ἀποφαινομένου διὰ καθολικοῦ ψηφίσματος (plébiscites). Οὕτω, ἐν μὲν τῇ Ἑλβετικῇ Ὁμοσπονδίᾳ ἡ τοῦ λαοῦ βούλησις τὰ πάντα ἐνεργεῖ, ἐν δὲ ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις οὐδέν, καὶ ἐν Γαλλίᾳ σχεδὸν οὐδέν.

Γνωστὸν ὅτι οἱ ἀμερικανοὶ θεσμοφόροι ἐζήτησαν αὐστηρῶς ἵνα ἐφαρμόσωσι τὴν θεωρίαν, ἣν ὁ Μοντέσχιος εἶχε παρὰ τῆς Ἀγγλίας παραλάβει διὰ τὴν διαχώρισιν τῶν τριῶν δυνάμεων, τῆς νομοθετικῆς, τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς. Ὡς δὲ ἄριστα ἔδειξε τοῦτο ὁ κ. Boutmy, ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἡ ἐκτελεστικὴ ἀρχὴ οὐδεμίαν ἔχει ἄμεσον ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς νομοθετικῆς, καὶ τὰνάπαλιν οὐδεμίαν ἡ νομοθετικὴ ἐπὶ τῆς ἐκτελεστικῆς. Ὡς ἐν τοῖς λοιποῖς συνταγματικοῖς κράτεσιν, ὁ πρόεδρος ἐκλέγει τοὺς ὑπουργούς, συναινέσει ὅμως τῆς γερουσίας· οἱ ὑπουργοὶ ἐν τούτοις οὐδόλως εἰσὶ δεκτοὶ ἐν ταῖς δύο συνελεύσεσιν, οὐδὲ δύνανται νὰ προτείνωσιν ἐνώπιον αὐτῶν νομοσχέδιον. Οὐδὲν ἐμποδίζει τὸν πρόεδρον τοῦ νὰ συστήσῃ ἐν τῷ ἔτησίῳ διχγγέλματί του ζητήματά τινα εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κοινοβουλίου, πλὴν οὐδὲν κέκτηται μέσον ὅπως τὸ ὑποχρεώσῃ ν' ἀντιληφθῇ αὐτῶν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν νομοθεσίαν, τῷ ἀφέθη μόνη ἡ δύναμις τοῦ νὰ ἐκφράσῃ ἀποδοκιμασίαν (veto), δικαίωμα, ὅπερ ἀκυροῦται διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν ψήφων. Ἐξ ἄλλου πάλιν τὸ νομοθετικὸν σῶμα ἐπίσης ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιδράσῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐπὶ τοῦ προέδρου καὶ τῶν ὑπουργῶν· εἰς αὐτὸ ἀνήκει τὸ νομοθετεῖν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ διευθύνειν τὴν πολιτικὴν, διότι οὔτε ἔχει τὴν ἐξουσίαν ν' ἀνατρέψῃ τὸ ὑπουργεῖον, οὔτε δύναται ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ προέδρου, ἐκτὸς ἐὰν θέσῃ αὐτοὺς ὑπὸ δίκην, δικογραφία μακρὰ καὶ περίπλοκος, οὐδεμίαν παρέχουσα πιθανότητα ἐπιτυχίας, ἐπειδὴ οὐ-

δόλως ἴσχυσε νὰ καταδικάσῃ τὸν πρόεδρον Johnson ἐν ταῖς Ἡνωμέ-
ναις Πολιτείαις, λοιπὸν οὐδὲν ὑπάρχει ὁμοιάζον τῷ κοινοβουλευτικῷ
πολιτεύματι, ὅπως τοῦλάχιστον ἐν Εὐρώπῃ λειτουργεῖ.

Ἀπ' ἐναντίας, ἐν Ἀγγλίᾳ, διὰ συνεχῶν καὶ ἀνεπαισθήτων μεταρ-
ρυθμίσεων οὐχὶ τῶν νόμων, ἀλλὰ τῶν ἔθων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης,
ὁ χωρισμὸς τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς νομοθετικῆς ἀρχῆς, ἔτι ὑφι-
στάμενος καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Μοντέσκιος ἔθετεν αὐτὸν ὡς ὅρον παντὸς
ἐλευθέρου πολιτεύματος, ἐπκύσεν ὦν καὶ ἀπλοῦν πρόσχημα· ὡς κα-
θαρώτατα ἀπέδειξε τοῦτο ὁ Bagehot, ἡ κάτω βουλὴ ὁλοκλήρως ἀπερ-
ρόφησε τὴν ἐκτελεστικὴν, ἀφοῦ διὰ τῆς ψήφου αὐτῆς ἀπαγορεύει τὸν
πρωθυπουργόν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ ὑπουργεῖον, τὸ δυνάμενον νὰ
διατηρηθῇ καὶ νὰ κυβερνήσῃ μόνον συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ
κοινοβουλίου· αἱ ἀρχαῖαι τοῦ στέμματος προνομίαι σήμερον εἰσι μό-
νον μνημεῖον· οὕτω, πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων δὲν ἐγένετο πλέον
χρῆσις τῆς ἀπόδοκίμασις (veto). Ἡ δὲ τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέ-
μου ἐξουσία, θεωρουμένη ὡς τὸ πρῶτιστον τῆς βασιλείας προνόμιον,
ἀνήκει σήμερον κατ' οὐσίαν τῷ Παρλιαμέντῳ, διότι οἱ ὑπουργοὶ δια-
πράττονται πᾶν ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀνήσυχον καὶ ἐνδελεχῇ ἐπιτήρησιν
τοῦ κοινοβουλίου, ἐν μέσῳ ἀδιαλείπτων ἐπερωτήσεων καὶ συζητήσεων,
καὶ τέλος, ληγούσης τῆς περιόδου, ὑπισχυνοῦνται νὰ μὴ λάβωσι μηδε-
μίαν ἀπόφασιν χωρὶς νὰ συγκαλέσωσι τὰς βουλὰς. Οὐδέποτε ἤθελον
κἂν σκεφθῇ ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἐπιτελέσωσι συνθήκην ἐναντίαν τοῖς πό-
θεσις τῆς πλειονοψηφίας. Τῷ Prénost-Paradol, εἰπόντι ὅτι ὁ ἀναξ-
δύναται νὰ ποιήσῃ ἐκκλησίαν εἰς τὸ ἔθνος διελύων τὴν βουλὴν, ἐὰν
φρονῇ ὅτι ὑπουργεῖον καὶ πλειονοψηφία οὐκέτι ἀντιπροσωπεύουσιν
αὐτό, ὁ Bagehot ἀπήντησεν ὅτι τοιοῦτό τι ἀποβαίνει ἐν Ἀγγλίᾳ
ἀδύνατον καὶ πανταχοῦ κινδυνωδέστατον· ὅθεν ὁ ἀνώτατος ἀρχὼν ἐκ
τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως διατηρεῖ μόνον τὸ ὄνομα, οὐδὲ πλέον κύ-
ριος εἶναι τοῦ διαθέτειν τὰς δημοσίας θέσεις ἵνα σαγηνεύσῃ βουλευτὰς
καὶ ἐκλογαῖς, διότι ὁ νόμος ἀκριβῶς κανονίζει τὰ προσόντα τοῦ διο-
ρισμοῦ καὶ τοῦ προβιβασμοῦ ἐν τοῖς διαφόροις κλάδοις τῆς διοι-
κήσεως.

Ἐξοχοὶ ἄνδρες, ἀλλ' ἀντιθέτων φρονημάτων, ὁ lord Salisbury,
sir Henry Maine καὶ Frédéric Harrison, ἐκ συμφώνου ἀναγνωρί-
ζουσιν οὐχὶ ἀφροντίστως ὅτι αἱ δημοκρατικαὶ ἰδέαι ἀπαντῶσιν ἐν
Ἀγγλίᾳ ἥττον καὶ προσκόμματα ἢ ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, καὶ ἐν αὐτῇ
τῇ Γαλλίᾳ. Ἡ Γαλλία, ἡ Ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία, καὶ ἐκάστη τῶν
Ὁμοσπόνδων Πολιτειῶν ἔχουσι γραπτὸν σύνταγμα, ὅπερ δὲν δύναται

ν' αλλοιωθῇ εἰμὴ δι' ἀλλεπαλλήλων ἀποφάνσεων πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ κάτω βουλὴ διὰ μόνης τῆς ψήφου τῆς πλειονοψηφίας δύναται νὰ μεταβάλλῃ ἅπαντας τοὺς νόμους καὶ τοὺς θεσμοὺς τοῦ κράτους. Ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὑπάρχει γερουσία ἀντιπροσωποῦσα μὲ ἀρχετὴν ἀκρίβειαν τὰς ζωτικὰς τοῦ τόπου δυνάμεις, ὅπως τολμήσῃ καὶ δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ τῇ θελήσει τοῦ κοινοβουλίου· ἡ τῶν λόρδων βουλὴ ἀντιπροσωπεύει μόνον τὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων γαιοκτημόνων, διὸ καὶ νῦν μόλις κέκτηται ἀποδοκιμασίαν ἐφεκτικὴν· δὲν τολμᾷ ν' ἀπορρίψῃ ὁριστικῶς νομοσχέδιον ἡδὴ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς κάτω βουλῆς, παραδεδεγμένον ὑπὸ τῆς πλειονότητος τοῦ ἔθνους. Ἡ κατάργησις τῆς ἐπὶ τῶν σιτηρῶν νομοθεσίας καὶ αἱ διάφοροι τροποποιήσεις τῶν ἐκλογικῶν νόμων, ἰδίᾳ δὲ ἡ τοῦ 1885, ἐπεβλήθησαν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς θελήσεως· ἀπώλεσαν ἡδὴ πᾶσαν ἠθικὴν ἰσχύν, πᾶσαν ἐν αὐτοῖς πίστιν, γινώσκοντες καλῶς ὅτι αὕτῃ ἡ ὑπαρξίς τῆς ἄνω βουλῆς τρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον, καὶ ὅτι ἀρκεῖ ῥοπή τις ἐπὶ μᾶλλον ἐλευθέρα ἵνα τὴν ἐξαφανίσῃ. Τὸ «σεμνοπρεπὲς τοῦτο μέρος» τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, εἰς ὃ ἀπέδιδεν ὁ Bagehot τοσοῦτο κύρος καὶ τοσαύτην βαρύτητα, νῦν βεβαίως ἀπώλεσεν αὐτὴν καὶ δὲν εὐρίσκει τις ἐν Ἀγγλίᾳ, ὥσπερ ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ, τὴν πυκνὴν ἐκείνην ὁμάδα ἀγροτῶν κτηματιῶν, τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν ἀήττητον ἐφεδρείαν τοῦ τῶν συντηρητικῶν στρατοῦ ἀρχαῖαι σεβασμοῦ ἕξεις εἰσέτι καλύπτουσιν ὑπὸ τὴν πομπὴν τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἀριστοκρατίας τὴν πάντελῃ ἀδυναμίαν τῶν ἀνωτέρων τάξεων εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίσωσιν αὐταὶ ἑαυτάς· οὐδεμίᾳ ἀληθῆς δυνάμει ὑπολείπεται αὐταῖς. Τοῦ λοιποῦ αἱ ἐπιδείξεις τῆς πολυτελείας καὶ τῆς ἐξουσίας ἀντὶ τοῦ ἐμπνέειν σέβας τῷ λαῷ, τούτων τῶν θὰ ἐξοργίζωσιν αὐτόν. Τοῦθ' ὅπερ δὲ καὶ μόνον δύναται νὰ προφυλάξῃ τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τῶν δημαγωγικῶν ἀκολασιῶν καὶ βιαιᾶς ἐπαναστάσεως εἶναι ἐξ ἑνὸς μὲν ἡ σταθερὰ ὀρθοφροσύνη τοῦ ἔθνους, ἐξ ἄλλου δὲ ἡ μακρὰ συνήθεια τῶν παραχωρήσεων, ἣν σήμερον θ' ἀπομάθωσιν οἱ προνομιοῦχοι ἥττον ἢ ἄλλοτε ποτε.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὁ τέλειος χωρισμὸς τῆς νομοθετικῆς δυνάμεως ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἔσχε συνεπείας, ὥς οὐδόλως εἶχον βεβαίως προῖδει οἱ τὸ σύνταγμα θεσπίσαντες, καὶ αἴτινες δίδουσι τῷ κυβερνητικῷ μηχανισμῷ ὅλως ἰδιόζοντα χαρακτῆρα, παντοῦ ἀλλαχοῦ ἀγνωστον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύνανται οἱ ὑπουργοί, ὥς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐλευθέραις πολιτείαις, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς

τὰς βουλὰς, ὅπως καθυποβάλλωσι καὶ ὑποστηρίξωσι νομοσχέδια, τὸ νομοθετικὸν ἔργον ἀποκλειστικῶς περιήλθεν εἰς τὸ Κογγρέσον. Πλὴν, ἐὰν βουλὴ τις δύναται κατὰ γράμμα νὰ ψηφίσῃ νόμους ἀρίστους, ἐν τῇ ὁλομελείᾳ αὐτῆς δὲν εἶναι κατάλληλος εἰς τὴν προπαρασκευὴν αὐτῶν. Ἐν τοῖς συνταγματικοῖς κράτεσιν ἡ προπαρασκευὴ αὕτη γίνεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου, παρὰ τῶν τμημάτων, εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, ἢ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας. Οὐδὲν παρόμοιον δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ Βορείᾳ Ἀμερικῇ, ἐπειδὴ οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προβάλλωσι νομοσχέδια, ὥστε ἐδέησεν ὅπως τὰ πάντα παρασκευάζωνται ἐν μέσῳ τοῦ Κογγρέσου· ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὸ κοινοβούλιον καὶ ἡ γερουσία συνέστησαν μονίμους ἐπιτροπὰς (standing committees), ἀσχολουμένους περὶ τὰ διάφορα ζητήματα τὰ καθυποβαλλόμενα εἰς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν. Περὶ δημοσίων προσόδων (ways and means), ἰδιοποιήσεων, τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τραπεζῶν, ἐμπορίου, δημοσίων γαιῶν, ὁδῶν καὶ ταχυδρομείων, δικαιοσύνης, γεωπονίας, στρατιωτικῶν ὑποθέσεων, ναυτικῶν, μεταλλείων, δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, φόρων ἐπιτηδεύματος, ἔργων, βιομηχανίας, τελωνείων, ἰνδικῶν ὑποθέσεων κλπ. συζητοῦσι καὶ ἐκδίδουσι τὰ νομοσχέδια, ὧν ἔχουσι τὴν πρωτοβουλίαν, ἐξελέγχουσιν ὅσα προτείνονται ὑπὸ μελῶν κατ'ἰδίαν, καὶ ἐκθέτουσιν αὐτὰ εἰς τὴν βουλὴν· τὸ κοινοβούλιον νῦν ἔχει τεσσαράκοντα ἐπτὰ μονίμους ἐπιτροπὰς· ὅ,τι δὲ ὀφείλομεν ἐπισταμένως νὰ ἐξετάσωμεν εἶναι τίνι τρόπῳ αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται κατῴρθωσαν νὰ σφετερισθῶσι πᾶσαν νομοθετικὴν δύναμιν τοσούτον, ὥστε νὰ τὴν ὑπεξαιρέσωσι σχεδὸν ὁλοτελῶς ἀπὸ τῆς ἐπικρίσεως τοῦ λαοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ Κογγρέσου. Ἐξασκοῦσι τὴν δύναμιν αὐτὴν μετὰ μαίζονος αὐθαρεσίας ἢ τὸ συμβούλιον τῶν Δέκα, ἢ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἑωσίας, διότι ἀπορεύγουσι πάντα ἔλεγχον. Οὐδὲν παραδοξότερον, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀμερικῇ, ὡς ἤκουσα, ἔτι ἄγνωστον· διὰ ἐπιτραπήτω μοι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου νὰ δώσω ἀκριβεῖς καὶ ἱσως λεπτολόγους τινὰς λεπτομερείας, ἃς ἐρανίζομαι ἐκ τοῦ λίαν διδακτικοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Woodrow Wilson «Congressional Government» (Περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Κογγρέσου), καὶ ἐκ πραγματείας, πιστῶς ἀπεικονιζούσης τὰ πράγματα, τοῦ κ. Hoar, γερουσιαστοῦ τοῦ Massachusetts, «the Conduct of business in Congress» (Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐργασίας ἐν τῷ Κογγρέσῳ).

Ἴνα δώσῃ νὰ ἐννοήσωμεν τίνι τρόπῳ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιταίαις λειτουργεῖ ἡ ἀλλόκοτος κοινοβουλευτικὴ μηχανή, ἥς οὐδεὶς, ἐὰν μὴ ἡ μελανημένος, δύναται καὶ νὰ ὑπόπτειθῇ τὸ πολυσύγκροτον,

ὁ κ. Wilson ἐπὶ σκηνῆς θέτει ἀντιπρόσωπον, ὅστις τὸ πρῶτον ἔρχεται νὰ καθίσῃ ἐν τῷ Κογγρέσῳ· ὁ νεωστὶ ἐκλεχθεὶς ἐμόχθησεν, ὡς εἰκός, κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα περὶ ζήτημα λίαν ἐνδιαφέρον αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ὑπεσχέθη εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του νὰ παρουσιάσῃ νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος, δράττεται τῆς πρώτης εὐκαιρίας ἵνα ζητήσῃ τὸν λόγον. Ὁ πρόεδρος ἀπαντᾷ αὐτῷ ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ αὐτῷ τὸν λόγον, καὶ αἱ ἐπιπλήξεις τῶν συνέδρων του τῷ δίδουσι νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔσφαλε καθ' ὅλας τὰς ἑξεις καὶ συνηθείας. Μόνον ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται μεγαλοφώνως τὸ ὄνομα ἐκάστης πολιτείας, οἱ ἀντιπροσωποῦντες αὐτὴν δύνανται νὰ καθυποβάλωσι νομοσχέδιον· ἀκολουθεῖ λοιπὸν τὸν κανονισμόν καὶ εἰσάγει τὸ νομοσχέδιόν του κατὰ τὴν ὠρισμένην ἡμέραν· ὁ γραμματεὺς ποιεῖ κεφαλαιώδη αὐτοῦ ἀνάγνωσιν· ὁ βουλευτὴς ἐγείρεται ἵνα προσθέσῃ διασαφήσεις, ἀλλ' ὁ πρόεδρος ἐκ νέου τὸν διακόπτει καὶ τὸν διδάσκει ὅτι ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ τὸ μόνον διαγνωστέον εἶναι τὸ ὀρίσαι εἰς ποίαν ἐκ τῶν 49 ἐπιτροπῶν δεόν νὰ καθυποβληθῇ τὸ νομοσχέδιόν του. Συχνάκις ἐπὶ τοιούτου ζητήματος ζωνραὶ διεγείρονται συζητήσεις, ἐπειδὴ νομοσχέδιον πολλάκις ἔχει σχέσεις μὲ δύο ἢ τρεῖς ἀλλοίας ὑποθέσεις· καὶ τὸ μέλλον, ὅπερ ἀναμένει αὐτό, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐξήρτηται ἐκ τῆς συγκροτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν θὰ πεμφθῇ. Οὐδὲν νομοσχέδιον ἀποφεύγει τοιαύτην παραπομπήν, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπιτροπῶν προτεινομένων ἢ τῶν ἀπαλλακτομένων αὐτῆς δι' εἰδικῆς ψήφου καὶ διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων.

Κατὰ τὸν κ. Wilson, νομοσχέδιον ἀποσταλὲν εἰς ἐπιτροπὴν, συνήθως εἶναι καταδικασμένον εἰς θάνατον. Συνάρκα καὶ μετὰ τῶν ἀπειραρίθμων λοιπῶν νομοσχεδίων κατ' ἔτος εἰσαχθέντων, ἀπόλλυται ἐν τῷ ἄχανεϊ τῆς σιωπῆς βασιλείῳ, ἐξ οὗ οὐδὲν ἐπανέρχεται. Οὐδεὶς ἀκριβῶς γινώσκει πότε ἐκπνέει, οὐδὲ τί ἀπεγένετο· οὐδ' αὐτοὶ οἱ φίλοι του κατορθοῦσι νὰ μάθωσι τὴν τύχην του. Βεβαίως αἱ ἐπιτροπαὶ δὲν ἰσχύουσιν ἵνα καταδικάσωσι νομοσχέδιον, ὀφείλουσι νὰ ποιήσωσιν ἐκθεσιν αὐτοῦ εἰς τὴν βουλήν, καὶ ἐὰν τὸ ἀποδοκιμάζωσι, δύνανται μόνον νὰ συστήσωσιν ὅπως μὴ ψηφισθῇ. Πλὴν, δι' ἑλλειψιν χρόνου πρὸς ἐξέτασιν ἀπάντων τῶν καθυποβληθέντων νομοσχεδίων, ἐν πρώτοις ἀσχολοῦνται εἰς ὅσα αὐτοῖς φαίνονται σπουδαιότερα, ἰδίως δὲ εἰς ὅσα αὐταὶ καθυπέβαλον. Μετὰ δύο ἔτη τὸ Κογγρέσον φθάνει εἰς τὸ τέλος του, νέαι γίνονται ἐκλογαί, καὶ ὅ,τι δὲν ὑπεβλήθη τῇ βουλῇ πίπτει εἰς τὸ χάος. Μυριάδες λοιπὸν νομοσχεδίων

οὕτως ἀφκνίζονται· οὐδόλως ἀπερρίφθησαν, οὐδὲ καὶ ἀνεγνώσθησαν, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον δὲν ἦλθεν ἡ σειρά των. Αἱ ἐπιτροπαὶ δὲν δύνανται ἀπ' εὐθείας νὰ λάβωσι τὴν πρωτοβουλίαν νομοσχεδίου· ἀλλὰ μέλος αὐτῶν παρουσιάζει αὐτὸ κατὰ τὴν κλήσιν τῆς δευτέρας· πέμπεται εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἀμέσως τὸ ἐξελέγχει καὶ καθυποβάλλει αὐτὸ τῇ βουλῇ, ἥτις, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, παρὰδέχεται αὐτό. Οὕτω μόνον οἱ ὑπουργοὶ δύνανται, νὰ εἰσκαγγέλλωσι νομοσχέδιον εἰς τὸ Κογκρέσον· αἱ ἐπιτροπαὶ λοιπὸν μόναι παρὰσκευάζουσι τοὺς νόμους, προσέτι δέ, ὡς θέλομεν κατωτέρω ἰδεῖ, αὐταὶ μόναι συνήθως ἐπιβάλλουσι τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ βουλή, καὶ ἂν προμακρύνῃ τὰς περιόδους αὐτῆς, δὲν ἔχει τὸν ὕλικόν χρόνον ἵνα λάβῃ γνῶσιν πασῶν τῶν ἐκθέσεων τῶν 49 ἐπιτροπῶν, αὐταὶ ἀναγκάζονται νὰ διαγωνισθῶσι περὶ τῆς σειράς τῆς ἐγγραφῆς, ἣν κανονίζει ὁ πρόεδρος. Ἐξαιροῦνται δὲ τέσσαρες ἐπιτροπαί, τῶν ἄλλων προηγούμεναι, ὡς ἀσχολούμεναι εἰς εἰδικὰς ὑποθέσεις μὴ ἐπιδεχομένας ἀναβολήν· καὶ αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐξετάζουσαι τὰς ἐκλογάς, τὰς τυπώσεις, τὰς προσόδους, τὰς δαπάνας καὶ τὰς ἰδιοποιήσεις.

Ἡ βουλή πάντοτε εὐρίσκεται ἐν τῇ ἀνάγκῃ νὰ διακπεραιωτῇ τὴν ἐργασίαν μετὰ πολλῆς σπουδῆς, ἅτε ἔχουσα ὀλίγας διαθεσίμους συνεδριάσεις· ἡ δευτέρα χρησιμεύει εἰς τὴν κλήσιν τῶν πολιτειῶν, εἰς ὄνομα τῶν ὁποίων καθυποβάλλονται νομοσχέδια· ἡ παρὰσκευὴ ἀφιεροῦται εἰς τὰ ἰδιαίτερα νομοσχέδια (private bills), τὸ δὲ σάββατον συνήθως σχολάζει· ὅθεν μένουσι τρεῖς ἡμέραι καθ' ἐβδομάδα, ἧς μέρος τυγχάνει ἐνησχολημένον κατ' ἀπόφασιν ληφθεῖσαν δυνάμει κοινῆς συναίνεσεως καὶ τῆς ἀργίας τοῦ κανονισμοῦ. Ὅθεν ἕκαστος ἐπισπεύδει τὴν ἐργασίαν· ἡ βουλή, γινώσκουσα ὅτι ἀδυνατεῖ, ὅπως καὶ ἂν πράξῃ, νὰ συμπληρώσῃ ἴσως τὸ δεκατημόριον τοῦ ἔργου αὐτῆς· ἕκαστος δὲ τῶν μελῶν, διότι ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τεθειμένον ὑπὸ συζήτησιν τὰ νομοσχέδια καὶ τὰς ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἧς ἀποτελεῖ μέλος. Ἡ ἔχουσα τὸν λόγον ἐπιτροπὴ (holding the floor) ὡσαύτως ἐπισπεύδει, ἅτε ἔχουσα πάντοτε καὶ ἄλλα νομοσχέδια, ὧν τὴν συζήτησιν ἐλπίζει νὰ εἰσκαγάγῃ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ. Ἡ συζήτησις λοιπὸν εὐρίσκεται ἐξ ἀνάγκης περιορισμένη ἐντὸς τόσῳ στενῶν ὁρίων, ὥστε πᾶσα σπουδία καὶ ἀρίστη διέκτασις κωλύεται.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἔχει ὑπὸ τὴν διέθεσιν τοῦ μίαν ὥραν ὥπως κοινώσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν ἀντιπροσωπεύει, ἀλλὰ δὲν ἀναλύουσιν αὐτὴν ὁλόκληρον. Παρὰδεδογμένη ὑπάρχει συνήθεια

ν' ἀφίγη ὀλίγα λεπτά εἰς διαφόρους ῥήτορας· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ καιρὸς αὐτοῦ αποκλειστικῶς ἀνήκει αὐτῷ, παρ' αὐτοῦ καὶ μόνου ὀφείλεται νὰ ζητηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ὁμιλῆσαι. Ὁ ἐντιμὸς ἀγὼν (fair play) ἀπαιτεῖ ὅπως παραχωρήσῃ ἐπίσης τὸν λόγον εἰς τοὺς ἀντιπάλους· ἀλλ' οὐαὶ αὐτοῖς ἐὰν ὑπερβῶσι τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν λεπτῶν τῶν παραχωρηθέντων αὐτοῖς· ὁ πρόεδρος, ὅστις εἶναι ἤδη ἐν γνώσει τῆς συμφωνίας μεταξὺ τοῦ ῥήτορος καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἀμέσως ἐπιβάλλει σιωπὴν. Πρὶν ἢ λήξῃ ἡ ὥρα, ὁ εἰσηγητὴς προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως (previous question), ἥτις σχεδὸν οὐδέποτε ἀπορρίπτεται ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἐπειδὴ, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐργασίαν, πάντοτε εἶναι πρόθυμος νὰ ψηφίσῃ ὅ,τι δύναται νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν· ἐντεῦθεν οὐδεμίᾳ τροπολογίᾳ γίνεται δικτὴ. Ἐὰν ὁ εἰσηγητὴς ἀμελήσῃ περὶ τὴν προφύλαξιν ταύτην, ὁ ἔλεγχος τῆς συζητήσεως ὑπεξέφυγεν αὐτόν. Αἱ συζητήσεις δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ τότε τραχέως θὰ ἐπιπλήξωσι τῷ εἰσηγητῇ τὴν ἀσυγχώρητον αὐτοῦ ὀλιγωρίαν.

Ἡ βουλὴ συνήθως ψηφίζει τὰς ἀποφάσεις ἢ τὰ νομοσχέδια τῶν ἐπιτροπῶν. Φανερόν δὲ ὅτι οὐδεμίᾳ ὑπολείπεται εὐκαιρία εἰς μακροὺς λόγους ἢ εἰς ἀκριβολόγους συζητήσεις· παρατηρήσεις μόνον ἐν σπουδῇ ἀνταλλάσσονται· ἔπειτα ἔρχεται ἡ ψηφοφορία καὶ οὕτω τετέλεσται. Ἐξαιρουμένων τῶν προσόδων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν, ἃς ἐκάστοτε ἐξετάζει τὸ Κογκρέσον μετὰ προσοχῆς, πάντα τὰ λοιπὰ ἀφίενται εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐπιτροπῶν. Κατὰ θεωρίαν ἡ δύναμις αὐτῶν περιορίζεται εἰς τὸ ἐτοιμάζειν τοὺς νόμους· πράγματι ὅμως αἱ ἐπιτροπαὶ νομοθετοῦσιν, ἐπειδὴ ἡ βουλὴ πείθεται αὐταῖς· συνεδριάζει οὐχὶ ὅπως συζητήσῃ μετ' ἀκριβείας, ἀλλ' ὅπως ψηφίσῃ ὅσον τάχι-στα εἰς ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν προτεινόμενα.

Καὶ ἑτέρα ἄρθρα τοῦ κανονισμοῦ συντείνουσιν ὅπως δώσωσιν εἰς τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ νομοθετεῖν ἔτι μᾶλλον αὐθαίρετον χαρακτῆρα· αἱ ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς διασκέψεις εἰσὶν ἀπολύτως μυστικά· δύνανται νὰ προσκαλέσωσι παρ' αὐταῖς εἰδήμονας ἀνδρας ἵνα δώσωσι πληροφορίας ἢ ἐκφράσωσι γνώμην ἐπὶ συζητουμένης ὑποθέσεως, πλὴν ἡ ἐκθεσις ὀφείλει νὰ τηρήσῃ ἄκραν ἐχεμυθίαν ἐπὶ τῶν ἐκφρασθεῖσων γνώμων, καὶ οὐδεμίᾳ δημοσίευσις αὐτῶν γίνεται. Τὸ ἔργον τοῦ νομοθετεῖν ἐκτελεῖται κατ' ἀκολουθίαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ δημοσίου, πολλάκις δὲ καὶ αὐτὰ τὰ μέλη τῆς βουλῆς ἀγνοοῦσι τί ἐψηφίσθη. Οὕτω δὲ ἡ ἀναβολὴ τοῦ κόπτειν ἀργυροῦν νόμισμα ἀπεφασίσθη χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ τὸ

Κογγρέσον τί είχε ψηφίσει· διό, όπως φέρωσι θεραπείαν εἰς τὴν προγραφὴν τοῦ λευκοῦ μεταλλοῦ, ἣν οὐδόλως ἔστεργεν ἡ πλειονοψηφία, οἱ ἀντιπρόσωποι Alison καὶ Bland προέτειναν νὰ ψηφισθῇ τὸ γνωστόν νομοσχέδιον «Bland bill», διατάσσον τὸ νὰ κόπτονται κατὰ μῆνα τοῦλάχιστον δύο ἑκατομμύρια τριλλήρων ἀργυρῶν.

Ἴδου ὅμως καὶ ἄλλο ἔτι παραδοξότερον· αἱ παντοδύναμοι αὗται ἐπιτροπαί, αἱ νομοθετοῦσαι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς, ἄνευ σοβαρῆς ἐξελέγξεως, ἄνευ εὐθύνης, αὐτοπροαιρέτως, ἐκλέγονται ὑπὸ μόνου τοῦ προέδρου.¹ Ὁ πρόεδρος οὗτος (Speaker) δὲν εἶναι, ὡς ὁ τῶν κοινοτήτων τῆς Ἀγγλίας, πρόσωπον ἀπαθὲς καὶ ἐντελὲς ἀμερόληπτον, οὐδεμίαν ἄλλην ἔχον ἐντολὴν ἢ τὸ ἐπιβάλλειν τὸ σέβας τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ὅστις ἤθελεν ἀμέσως καταστραφῇ εἴ ποτε κατὰ τι ἐφωρᾶτο ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ συμπαθειῶν. Ὁ πρόεδρος ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἀπ' ἐναντίας εἶναι ἀνὴρ κόμματος, καὶ παραδέδεκται τὸ νὰ χρησιμοποίησῃ τὴν μεγίστην ἰσχύν του πρὸς ὄφελος τῶν ὁρονημάτων του. Ὅθεν ἐκλέγει τὰς ἐπιτροπὰς οὕτως, ὥστε νὰ γίνωνται ἀποδεκτὰ τὰ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν φίλων του παρουσιάζόμενα νομοσχέδια· διὸ καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς γίνεται αἵτιον φοβερῶν ἀγώνων· αἱ συνέπειαι δ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομοθεσίαν εἶναι πολλῶ σπουδαιότεραι ἢ ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας· ὑπάρχουσι δὲ παραδείγματα ἐνθα ἡ κάλπῃ τῆς ψηφοφορίας ἠναίχθη ἐπανειλημμένως ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας· ἐν τῇ μεγάλῃ δημοκρατίᾳ τῆς Ἀμερικῆς ἡ γενικὴ διεύθυνσις τῆς νομοθετικῆς δυνάμεως ἀνήκει λοιπὸν ἐνὶ καὶ μόνῳ ἀνδρὶ.

Οὐχ ἥττον ἀναγκάζεται ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης νὰ προσδιορίσῃ τὰ μέλη εἰς τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς ἀναλόγως τῆς προσηκούσης ἐκάστῳ ἀρμόδιότητος· ὅθεν ἔπεται ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ πάντοτε σύγκαινται ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων· αἱ ἀποφάσεις καὶ ἡ ἐκθεσις ψηφισθεῖσαι ὑπὸ ἐπιτροπῆς συνήθως εἶναι περιληπτικὸν ἔργον παραδεδεγμένον μετ' ἀμοιβαίας παραχωρήσεις· σχεδὸν πάντοτε συμφωνοῦσιν ἵνα ἀπομακρύνωσιν ὅ,τι ἐνδέχεται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνστάσιν τῆς βουλῆς ἢ νὰ διεγείρῃ σφοδρὰς συζητήσεις· διὸ τὰ

¹ Μέχρι τοῦ 1790 ἡ βουλὴ ἐξέλεγε τὰς διαρκεῖς ἐπιτροπὰς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνεφύγσαν δυσκολίαι, ἀπεδόθη τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν πρόεδρον τῆς βουλῆς· ὁ κανονισμὸς φέρει ὅτι «πᾶσαι αἱ ἐπιτροπαὶ θὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἐκτὸς εἰμὴ ἡ βουλὴ ἄλλως ἀποφασίσῃ». Πᾶσα νέα βουλὴ δύναται νὰ ἐξατάσῃ αὐθις τὸν κανονισμὸν τῆς, ἀλλ' ὁ ὅρος οὗτος ἔμεινεν ἔκτοτε ἀμετάβλητος· ἑκάστον δὲ κόμμα, ἐναλλάξ, εὕρισκε εἰς τοῦτο τὸ συμφέρον του.

ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προτεινόμενα εἰς ψήφισιν μέτρα εἰσὶ μετριάζοντα, ὄντα ἢ ἀπόρροια συμβιβασμοῦ μετὰξὺ ἄκρων φρονημάτων. Ἐκ τούτου δὲ πηγάζει ὅτι αἱ ἐπανορθώσεις εἰσὶ σπάνιαι κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν, καὶ ἡ ἐπιψήφισις γίνεται σχεδὸν ἄνευ ἀμφισβητήσεων· ὁ τῶν διαφόρων κομμάτων ἀνταγωνισμὸς φαίνεται ἐντελῶς ἐκλείπων ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει. Οἱ πρόεδροι τῶν 49 διαρκῶν ἐπιτροπῶν, ὧν εἶναι μεγάλη ἡ ἐπιρροή, συνήθως ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἢ κἄλλιον εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὡς βουλευταί. Ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν τοσοῦτω οὐσιωδῶν ἐκλογῶν ἐπίσης ἀπελύνεται μακρὰν ὅσον τὸ κομματικὸν πάθος.

Οἱ ὑπὸ τῶν πολυακρίθμων τούτων ἐπιτροπῶν διαπεπαισθημένοι νόμοι οὐδὲν φέρουσιν ἔχνος τῆς ἐπικρατούσης γνώμης, ὡς ἐν τοῖς λοιποῖς κοινοβουλευτικοῖς κράτεσιν. Ἐκάστη ἐπιτροπὴ ἐμφορεῖται τῆς ἐπικρατούσης ἐν μέσῳ αὐτῆς τάσεως. Μετὰξὺ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν οὐδεμία ὑφίσταται κοινότης βουλευμάτων, οὐδεμία ἀλληλεγγύη· ἀπ' ἐναντίας, μᾶλλον εὐρίσκονται ἐν καταστάσει ἐχθρότητος λανθανούσης ἢ φανεράς, διότι αἰέποτε ἐρίζουσι περὶ τοῦ καιροῦ τοῦ Κογγρέσου καὶ περὶ τῆς προηγήσεως ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει. Ἐν τῷ Κογγρέσῳ τὰ κόμματα οὐδὲν ὡς εἰσὶν ὁργανισμένα ὡς συμπαγὴ στρατεύματα πρὸς ἐπίθεσιν, οὐδ' ὑπαίκουσιν εἰς γνωστούς καὶ εὐδοκίμους ἀρχηγούς, καὶ ἐκ προαιρέσεως ἀμοιβαίως ἐκμηδενίζονται. Κατὰ τὴν ψήφισιν ἐκάστου νομοσχεδίου τὰ μέλη χωρίζονται διαφόρως, καὶ συνεπῶς ταῖς ἐαυτῶν πεποιθήσεσι, τοῖς συμφέρουσιν ἐαυτῶν ἢ τοῖς τῶν ἐντολέων των.

Τὸ κυβερνητικὸν σύστημα, ὅπερ ἐσκισσογράφησαμεν φαίνεται ἀνεπληροῦν τὰ ποθούμενα διαστήμων πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἱοὶ ὁ Stuart Mill, Thornton καὶ Minghetti. «Δέον γὰρ γίνῃ ἀξιόλογος διαστολή, λέγει ὁ Mill ἐν τῇ αὐτοβιογραφίᾳ του, μετὰξὺ τῆς τῶν νόμων συντάξεως, ἔργου, ὅπερ συνέλευσις τυγχάνει ὅλως ἀνίκανος νὰ ἐπιχειρήσῃ, καὶ τῆς ἐνεργείας ὅπως ἀριστοὶ νόμοι ἐπιψηφισθῶσιν, ὅπερ ἐστὶ τὸ πρῶτιστον αὐτῆς καθήκον, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ εἰμὴ ὑπ' αὐτῆς. Κατ'ἀκολουθίαν, νομοθετικὴ ἐπιτροπὴ ὀφείλει ἀπαρτίζειν συμφυῆς μέρος τοῦ ὅλου ὁργανισμοῦ παντὸς ἐλευθέρου κράτους· ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔπρεπε νὰ ᾖ συγκειμένη ἐκ μικροῦ ἀριθμοῦ ἀνδρῶν, περὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν νόμων δεινοτάτων, εἰς οὓς ἤθελεν ἀνατεθῇ ἡ φροντίς τοῦ παρασκευάζειν τοὺς νόμους, οὓς τινες ἢ βουλὴ ἤθελεν ἐπιθυμήσει νὰ ψηφίσῃ. Ἡ δὲ βουλὴ ἤθελε τηρῆσαι τὸ ἐλεύθερον τοῦ ψηφίσαι ἢ ἀπορρίψαι νομοσχέδιόν τι προτεινόμενον, ἀλλ' οὐχί

καὶ τὸ μετατρέψαι αὐτό, ἐκτὸς ἐὰν πέμψῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς τροπολογίας, ὥς βούλεται νὰ εἰσαγάγῃ. Ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις τούτου κάλλιον ἐγένετο· ἐπειδὴ ἡ ποθουμένη τοῦ Mill ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ᾖ ἀρμοδία ἐν παντὶ ζήτηματι, κατηρτίσθησαν τόσαι ἐπιτροπαί, ὅσαι διάφοροι ὑποθέσεις μέλλουσι νὰ συζητηθῶσι, καὶ οὕτω πᾶσα πιθανότης ὑπάρχει ὅτι οἱ προτεινόμενοι νόμοι θὰ ᾧσι καλῶς μελετημένοι καὶ ἡτοιμασμένοι, ἐκτὸς ἐὰν αἱ ἐπιτροπαὶ ἔχωσιν ἀντίθετον συμφέρον.

Ὁ Minghetti καὶ ὁ Thornton, οἵτινες ἐποίησαν καταφανῆ πάντα τὰ δεινὰ τὰ ἐκπηγάζοντα ἐκ τοῦ κομματικοῦ πνεύματος ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ πολιτεύματι, ἤθελον εὑρεῖ λόγον νὰ εὐκρεστηθῶσιν ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις. Τὸ κομματικὸν πνεῦμα, τὸ λυσσῶδως μακινόμενον καὶ ἐνώπιον οὐδενὸς ἐμποδίου ἢ μέσου ἀποδειλιῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῶν ἐκλογῶν, αἶονης καταπραύνεται ἐν τῷ Κογγρέσῳ, καὶ οὕτως εἰπεῖν, οὐδεμίαν ἐξασκεῖ ῥοπὴν ἐπὶ τῆς τῶν νόμων κατασκευῆς. Καθ' ὅλας τὰς βαθμίδας τοῦ πολιτικοῦ βίου ἡ δημοκρατία κυριεῖται ἀπολύτως· ὁ λαὸς ἀπ' εὐθείας ἐκλέγει τοὺς νομοθέτας, τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, καὶ αὐτοὺς τοὺς δικαστάς του. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐκλογαὶ αὗται ἐντὸς βραχείας προθεσμίας ἀνανεοῦνται, ἡ τοῦ λαοῦ βούλησις φαίνεται οὕσα κυρία· οὐχ ἥττον ὁμως αὕτη ἀπολήγει ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ Κογγρέσου. Ἐκεῖ ὁ πρόεδρος τῆς βουλῆς, καὶ αἱ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζόμεναι ἐπιτροπαί, νομοθετοῦσι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, σχεδὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀνευθύνως. Ἐν τῷ ἀνωτάτῳ μέρει τῆς κυβερνήσεως ἡ δημοκρατία παύει ἐξασκοῦσα τὴν παντοδυναμίαν αὐτῆς.

Εἶπον ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κοινοῦ. Καὶ τῶντι, ἀνοίξατε ἀμερικανικὴν ἐφημερίδα ἔστω τὴν τελειοτάτην καὶ εὐρυτάτην· ὁ χώρος ὁ ὀρισμένος ὅπως ἐκθέσῃ τὰ διεξαγόμενα ἐν τῷ Κογγρέσῳ, ἰδίως δὲ ἐν τῇ βουλῇ τῶν ἀντιπροσώπων, εἶναι λίαν περιοριστος, καὶ ὅ,τι γράφεται εἶναι ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γρίφος, ἐξαιρουμένων τῶν μεμνημένων τὰ πολιτικά. Δὲν δύνανται νὰ ἐκφέρωσιν ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῶν ψηφισθέντων νόμων, καὶ ἡ γενομένη ξηρὰ αὐτῶν ἀνάλυσις οὐδὲν εἶναι ἐν τῇ ἀναγνώσει ἐπαγωγός. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ἄξιος σημειώσεως· ψηφηφορίαι ἀναγράφονται, καὶ μηδὲν πλέον. Οἱ Ἀμερικανοὶ μετὰ ζήσεως ἀκολουθοῦσι τὰς συζητήσεις τῶν ἀγγλικῶν βουλῶν· τὸ τηλεγραφικὸν σύρμα καθ' ἑκάστην μεταδίδει αὐτοῖς ἐκτενεῖς ἀναλύσεις αὐτῶν· πλήν, ἐὰν ἐξαίρεθῇ σπουδαῖον καὶ μέγα τι ζήτημα, ὀλίγον ἀνδιαφέρονται εἰς ὅ,τι λέγεται ἢ πράττεται ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τῶν.

Οἱ ἐλάχιστοι λόγοι τοῦ Γλάδστωνος καὶ τοῦ Salisbury δημοσιεύονται καὶ σχολιάζονται, ἐνῶ τί εἶναι γνωστὸν ἡμῖν ἐκ τῶν λόγων ἢ τῶν ἔργων τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων (leaders) τῆς Ἀμερικῆς;

Εἶπον πρὸς τούτοις ὅτι τῇ ἐλλείψει δημοσιότητος προστίθεται ἡ ἐλλείψις εὐθύνης. Ἐντὺθ δὲ δῆλη γίνεται ἡ μεγίστη διαφορὰ μετὰξὺ τοῦ κυβερνητικοῦ συστήματος τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Βαρείου Ἀμερικῆς. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἀναπτύσσεται καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν εὐρύτητα, καθ' ὅλην τὴν λαμπρότητα ὅ,τι ὀνομάζεται ὑπουργικὴ κυβέρνησις. Ἐκαστὸν κόμμα ἔχει ἰδίους ἀρχηγούς, διευθύνοντας αὐτὸ καὶ λαλοῦντας ἐν ὀνόματι αὐτοῦ. Ὅταν κόμμα ἀποκτήσῃ τὴν πλειονοψηφίαν, οἱ ἀρχηγοὶ αὐτοῦ ἔρχονται εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ σχηματίζουν τὸ ὑπουργεῖον. Τοῦτο κυβερνᾷ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν ὥθησιν τῆς βουλῆς. Παρασκευάζει τοὺς νόμους, δι' οὓς δεόν νὰ ἐπιτύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τῆς πλειονοψηφίας. Οὕτω, ἀντὶ 49 δικρκῶν ἐπιτροπῶν, μετὰξὺ τῶν ὁποίων διακρίβεται ἡ εὐθύνη ὡς ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ὧδε ὑπάρχει μία καὶ μόνη φέρουσα πλήρη τὴν εὐθύνην. Ἐκαστὸν νομοσχέδιον δίδει ἀφορμὴν εἰς συζητήσεις ἐμπαθεῖς, ἀτελευτήτους, συγκινητικωτάτας, ἐν αἷς συμπλήττονται οἱ ῥήτορες τῶν ἐναντίων κομμάτων. Εἶναι ἄγων περιφανῆς, ἥρωϊκός, ὡς οἱ τῶν ἡρώων τοῦ Ὅμηρου· ἐκάστη ὁμὰς συσπειρουμένη ἀντικρὺ τῆς ἐχθρικῆς ὁμᾶδος ἐν ἐνεργείᾳ θέτει πάντα πόρον τῆς κοινοβουλευτικῆς τακτικῆς καὶ εὐγλωττίας. Καὶ ὄντως ἡ προκαταβολὴ εἶναι ὑπερμεγέθης· τὰ χαρτοφυλάκια ἀνήκουσι τῷ νικητῇ. Ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἡττηθῇ, ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ καὶ ν' ἀφήσῃ τὴν θέσιν εἰς τοὺς ἀντιπάλους. Ἡ συζήτησις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τοιοῦτου πολιτεύματος. Ἐστὶ μάχη, ἐν ἣ ὄπλον ἐστὶν ὁ λόγος, δρᾶμα, οὗ τὸ δημόσιον μετὰ πολλῆς περιεργίας ἀκολουθεῖ πᾶσας τὰς περιπετείας, διότι ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἐκβάσεως αὐτοῦ ἐξήρτηται ἡ διεύθυνσις τοῦ κράτους. Ἐὰν κακοὶ νόμοι ψηφισθῶσιν, ἐὰν ἀμαρτήματα διεπραχθῶσιν, ὁ λαὸς γινώσκει τίς ὁ υπεύθυνος. Τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ πλειονοψηφία ὑπέχουσι δίκην αὐτῶν· οἱ ἐκλογεῖς ἐγκαταλείπουσιν αὐτούς.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις οὐδὲν βλέπει τις παρόμοιον· οἱ τῶν κομμάτων ἀρχηγοὶ δὲν μονομαχοῦσιν ἐν ὑπερτάτῃ μάχῃ· εἰσὶ διεσκορπισμένοι ἐν ταῖς διάφοροις ἐπιτροπαῖς, ἐνθα ἐνεργοῦσι καὶ ἐπιτυγχάνουσι τοῦ σκοποῦ των. Τὰ προτεινόμενα νομοσχέδια οὐδόλως εἰσὶν ἔργον τῆς πλειονοψηφίας ἐν τῷ Κογγρέσῳ, ἀλλὰ τῆς πλειονοψηφίας ἐν ἐκάστῃ ἐπιτροπῇ, συγκειμένη ἐξ ἀντιπροσώπων ὅλων διαφόρων ἀποχρώσεων· ἐκάστη πρότασις ἐξετάζεται, συζητεῖται, ἐπι-

ψηφίζεται κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῇ ἀξίαν, καὶ οὐχὶ ἵνα ὑποστηρίξῃ ἢ ἀνκτρέψῃ τὸ ὑπουργεῖον· τὰ χαρτοφυλάκια, ἢ τῶν δημοσίων διεύθυνσις οὐδέποτε εὐρίσκονται ἐν κρίσει, ἀφοῦ τὸ Κογγρέσον δὲν διαθέτει τὰυτά. Ἐὰν νόμος τις τυγχάνῃ βλαβερὸς, ὁ λαὸς ἀγνοεῖ τίς εὐθύνεται, διότι δὲν δύναται νὰ αἰτιᾶται οὔτε τὴν πλειονοψηφίαν, οὐδὲ πταίουσιν, οὔτε τοὺς δημοκράτας ἢ τοὺς δημοκρατικούς, ἐπειδὴ τοῦ νόμου ἐτοιμασθέντος ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἥς αἱ συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις εἰσὶ μυστικαί, οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ εἰς ποῖον κόμμα ἀποδοτέος ὁ νόμος οὗτος. Οἱ βουλευταὶ λοιπὸν ἐν γένει ἀνάγκην δὲν ἔχουσι περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ οὗτος θ' ἀγνοῇ ἐπὶ τίνος ὀφείλει νὰ ἐπιρρίψῃ τὴν τιμωρίαν τῆς δυσαρρεσκείας του. Ὅθεν οὕτω παρατηρεῖται τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο γεγονός: πολιτεία κατὰ πάντα δημοκρατική, ἐν ἣ ὁ ἔθνος οὐδὲν σχεδὸν μέρος λαμβάνει τῆς τῶν νόμων καταστάσεως καὶ τῆς διευθύνσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων.

Ἐν νεωστί ἐκδοθέντι πονήματι «American Diplomaty», πρῶην πρεσβευτῆς ἀμερικανός, ὁ κ. E. Schuyler ὀρίζεται τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐκυτοῦ πατρίδος ὡς ἔπεται: δεσποτισμὸς ἀπόλυτος καὶ ἀνεύθυνος, λειτουργῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα συνταγματικῶν θεσμῶν, καὶ ἐξασκούμενος παρὰ ἑξ ἀτόμων, ἥτοι τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας, τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἐπικρατείας, τοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς, καὶ κατὰ δευτερεύουσιν τάξιν, τῶν προέδρων τῶν δύο ἐπιτροπῶν, τῆς τῶν ἰδιοποιήσεων καὶ τῆς τῶν χρηματικῶν πόρων, οὓς ἐκλέγει κατ' ἀρέσκειαν.

Δυσχερὲς νὰ δυσχωρισθῶμεν ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι ἀξίον μεταμελείας· ἀλλ' ὅπερ ἀναμφισβητήτως εἶναι σοβαρὸν ἐλάττωμα τῆς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κυβερνητικῆς συγκροτήσεως, εἶναι ὅτι ἥκιστα ἐκπληροῖ ἐν τῶν κυριωτάτων καθηκόντων τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, λέγομεν τὸ καθῆκον τῆς κοινῆς ἐκπαιδεύσεως. Αἱ βουλαί, ἐνθα οἱ μεγάλοι ῥήτορες λαμβάνουσιν ἐναλλαχῇ τὸν λόγον, εἰσὶν ὡς πρὸς τὸν τόπον ἐξάίσιον μέσον πολιτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὰ προβλήματα, ἀτινὰ διαφέρουσι τὸ ἔθνος, πολλάκις δὲ καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἀναπτύσσονται ἐν ὑψηλαῖς λέξεσι, συνάμα δὲ ἀπλαῖς καὶ τοῖς πᾶσι καταληπταῖς, ἐπειδὴ ἐνθεν μὲν ὑπέροχοι ἄνδρες διαπραγματεύονται τὸ ζήτημα, ἐνθεν δὲ γινώσκουσιν ὅτι δεόν νὰ ᾧσι καταληπτοὶ οὐχὶ μόνον ἐν τῇ βουλῇ, ἀλλ' ὑφ' ἅπαντος τοῦ ἔθνους. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα, ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ, αἱ νομοθετικαὶ μεταρρυθμίσεις, πᾶν ὅ,τι ἀνάγκη νὰ ἐπασχολῇ τὴν δη-

μοσίαν προσοχήν, ἐξετάζεται καὶ συζητεῖται ἐνώπιον τοῦ ἔθνους, ὅπερ προσέχει.

Οἱ πλεῖστοι οὐδέποτε ἀναγινώσκουσιν οὔτε ὀγκώδεις βίβλους, οὔτε μακρὰς ἐκθέσεις, οὔτε καὶ τὰς πολυσελίδους ἐφημερίδας τῶν κυβερνήσεων· πλὴν καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἡ ἐφημερίς φέρει ἐκάστῳ πολίτῃ τὴν σύνοψιν τῶν συζητήσεων καὶ πλήρες τὸ κείμενον τῶν σημαντικῶν λόγων¹. Ὅποιον κέντρον τῶν φώτων, οὐχὶ διὰ τὴν Γαλλίαν μόνην, ἀλλὰ διὰ τὴν Εὐρώπην, ἦτο τὸ βῆμα τῆς γαλλικῆς βουλῆς, ὅτε κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Roger-Collard, Guizot, Bengier, Thiers, Garnier-Pagès, Tocqueville, Rémusat καὶ τόσων ἄλλων! Ἐκφραζόμεναι ὑπὸ τοιούτων ῥητόρων αἱ ιδέαι κέκτληνται τοσαύτην φήμην, τοσαύτην ἰσχύν, τοσαύτην διάδοσιν, ὑπὸ μηδενὸς ἀναπληρουμένην. Διὰ τῶν ἐπερωτήσεων εἰς τὴν κυβέρνησιν ἡ βουλή φωτίζει τὸν τόπον ἐπὶ παντὸς διαφέροντος, συζητοῦσα δὲ τὰς ἀφορμὰς τῆς δυσαρρεσκείας αὐτοῦ, προκαλεῖ τὴν ἐπικνόρθωσιν· τὸ βῆμα κέντρον ἐστίν, ἀφ' οὗ ἡ πολιτικὴ ζωὴ διαλάμπει μέχρι τῶν ἁπωτάτων τοῦ κράτους.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Στέφ. Α. Βλαστός.

ΑΥΣΤΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΘΕΣΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΝΑΞΟΥ ΤΩ 1826

Ἡ μεγάλη ἡμῶν Ἐπανάστασις, συνεπαγαγοῦσα κατὰστραφὰς καὶ δηώσεις νήσων καὶ παραλίων πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς συγκεντρώσεως εἰς πόλεις ἄλλας πληθυσμῶν θεωρουμένων ἐν ἀσφαλείᾳ· τοῦτο σχεδὸν συνέβη εἰς ἀπάσας τὰς Κυκλάδας, ἔτι δὲ καὶ ἐν Νάξῳ τῇ ἐπισημοτάτῃ πασῶν, προσελθόντων Κρητῶν, Κασίων, Πελοποννησίων καὶ ἄλλων. Ἡ ἐξακολουθήσις τοῦ Ἀγῶνος καὶ ἡ συγκέντρωσις πληθυσμῶν ἦν ἀφορμὴ τῆς πτωχείας τῶν μετοίκων,

¹ Ἐν τῇ Βελγικῇ ἐκδίδεται ἄριστον πόνημα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοινοβουλευτικὰ χρονικά», πλήρης ἐκθεσις τῶν συζητήσεων τῶν δύο βουλῶν ἀντὶ 3 ὡρᾶν ἐτησίως συνδρομῆς. Ἐκαστος οὕτω δύναται νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ χαρὰ κτῆρα τῶν συζητήσεων ἀντὶ τῆς περιλήψεως ἀκροτόμου, ἐνίοτε δὲ καὶ διαφθορείσης ὑπὸ τῶν κομματικῶν συμπαιγνῶν τῆς ἐφημερίδος, ἥτις δημοσιεύει αὐτήν.